

Foto zleva: Artur, Štěpánka a Ella

ELLA POPPEROVÁ A JEJÍ RODINA

Ella se narodila 4. listopadu 1876 v Opatově u Litomyšle Ignáci a Kamile Bockovým a o pět let později do rodiny přibyla další dcera Štěpánka. Ve dvaceti letech se vdala za Lea Poppera a odstěhovala se do Kralovic u Rakovníka. Leo Popper se narodil 10. května 1866 v Kralovicích Marcusu Mordechaji Popperovi a Heleně Popperové. Mladší Štěpánka šla v jejích šlépějích, provdala se za Leova bratra Artura a také se odstěhovala do Kralovic. Leo i Artur byli vzdělaní, rodiče jim najmuli domácího učitele Simona Lampla a zajímavostí je, že jejich strýc byl pradědečkem věhlasného spisovatele a novináře Oty Pavla.

Obě rodiny bydlely v jednom domě, Ella pracovala v domácnosti a pečovala o dceru Helenku, která se narodila 27. prosince 1912 (některé zdroje uvádí 1913) v Kralovicích a ve stejném roce se Štěpánce narodil syn Arnošt a o pět let později Hanuš. Obě sestry se věnovaly rodině a domácnosti, zatímco bratři Leo a Artur vedli firmu „Marcus Popper“, kterou založil jejich otec.

Dům s čp.30, který se nacházel na kralovickém náměstí patřil celé rodině Popperů. Podle sčítání obyvatel v roce 1890 zde bydlel Markus Popper který měl 9 dětí a v domě s rodinou bydleli ještě tři obchodní příručí. Z dalšího sčítání obyvatel víme, že roku 1920 patřil dům bratřím Popperům a žily v něm společně dvě rodiny Artura a Leo Poppera, které měly celkem 13 členů. Marcus Mordechaj Popper se narodil 18. července 1834 v Jindřichovicích u Klatov, později se přestěhoval do Kralovic, kde založil svůj obchod. Jeho obchodní firma Marcus Popper vlastnila v Kralovicích kromě obchodu i hostinec U Chaloupek. Po odchodu Popperů do koncentračního tábora byl obchod arizován, nájemcem a posléze majitelem se stal Adolf Hofmann, dřívější zástupce Popperovy firmy v Německém Brodce, který byl členem NSDAP. V budově se usídlilo německé četnictvo a kancelář zde měl i velitel zdejšího praporu SS podplukovník Fischer. Po skončení války dům přešel do správy města a od květnové revoluce do konce července 1945 sloužil i jako sídlo okresního národního výboru. Všichni členové kralovické rodiny Popperů zahynuli v holocaustu a památkou na tuto úspěšnou obchodnickou rodinu, jejíž podnikavost byla pro Kralovice požehnáním, protože přinášeli do kraje řadu technických a hospodářských novinek, je dodnes dům čp. 30. Je sice přestavěný, ale sídlí v něm opět úspěšné

kralovické železářství. Jeho majitelé navázali na aktivitu předchozích vlastníků obchodu i domu, a ctí tak jejich památku.

Rodině se dobře dařilo, ale pak přišla válka. I Popperovi byli šikanováni nejrůznějšími příkazy a zákazy, živnost jim byla zabavena a na konci ledna dostali povolání do transportu. Kralovičtí Židé se museli dostavit do Plzně na shromaždiště v Sokolovně, nejpočetnější kralovická rodina, která byla deportována do Terezína byla rodina Popperů, která nastoupila do plzeňských transportů 18. a 26. ledna 1942.

Štěpánka, Artur a jejich synové Arnošt a Hanuš byli do Terezína deportováni transportem T. Jak se zdá, mohli být alespoň pár týdnů spolu v baráku na Rathausgasse čp. 10 v pokoji 112. Artuš tam 18. srpna 1942 ve věku 70 let zemřel. Hned 1. září pak byl prostřední Hanuš zařazen do transportu do Rigy, který nakonec pokračoval do estonského Raasiku a dál na písčnou planinu Kalevi-Liiva u Finského zálivu. Nevíme, zda byl zavražděn tam jako většina, nebo později v koncentračním táboře Jagala. Štěpánka byla 6.9.1943 odvezena transportem Dm do Birkenau, patřila mezi oběti první vlny vraždění v terezínském rodinném táboře v noci z 8. na 9. března 1944. Arnošt zůstal v Terezíně až do 5. května 1944, kdy zde zemřel.

Ella, v té době už vdova, nastoupila do transportu 26. ledna 1942, do Terezína jela i s dcerou Helenou. Helena v ghettu 19. prosince 1942 zemřela, její matka Ella o tom ale nevěděla. Měsíc přestím 19. 10. 1942 byla zařazena do transportu Bw do Treblinky a tam zavražděna.

(zpracovala Hanna Cabadová)

Ella was born on 4 November 1876 in Opatov u Litomyše to Ignác and Kamila Bock and five years later another daughter Štěpánka joined the family. At the age of twenty she married Leo Popper and moved to Kralovice near Rakovník. Leo Popper was born on 10 May 1866 in Kralovice to Marcus Mordechai Popper and Helena Popper. The younger Štěpánka followed in her footsteps, married Leo's brother Artur and also moved to Kralovice. Both Leo and Artur were well educated, their parents hired a home tutor Simon Lampl, and interestingly, their uncle was the great-grandfather of the famous writer and journalist Ota Pavel.

Both families lived in the same house, Ella worked in the household and took care of her daughter Helenka, who was born on 27 December 1912 (some sources say 1913) in Kralovice, and in the same year Štěpánka had a son Arnošt and five years later Hanuš. Both sisters were devoted to family and household, while brothers Leo and Artur ran the company "Marcus Popper", which was founded by their father.

The house with no. 30, which was located on Kralovice square, belonged to the whole Popper family. According to the census of 1890, Marcus Popper lived there and had 9 children and three other businessmen lived in the house with the family. From the next census we know that in 1920 the house belonged to the Popper brothers and two families, Arthur and Leo Popper, lived there together with a total of 13 members. Marcus Mordechaj Popper was born on 18 July 1834 in Jindřichovice near Klatovy, later he moved to Kralovice where he established his shop.

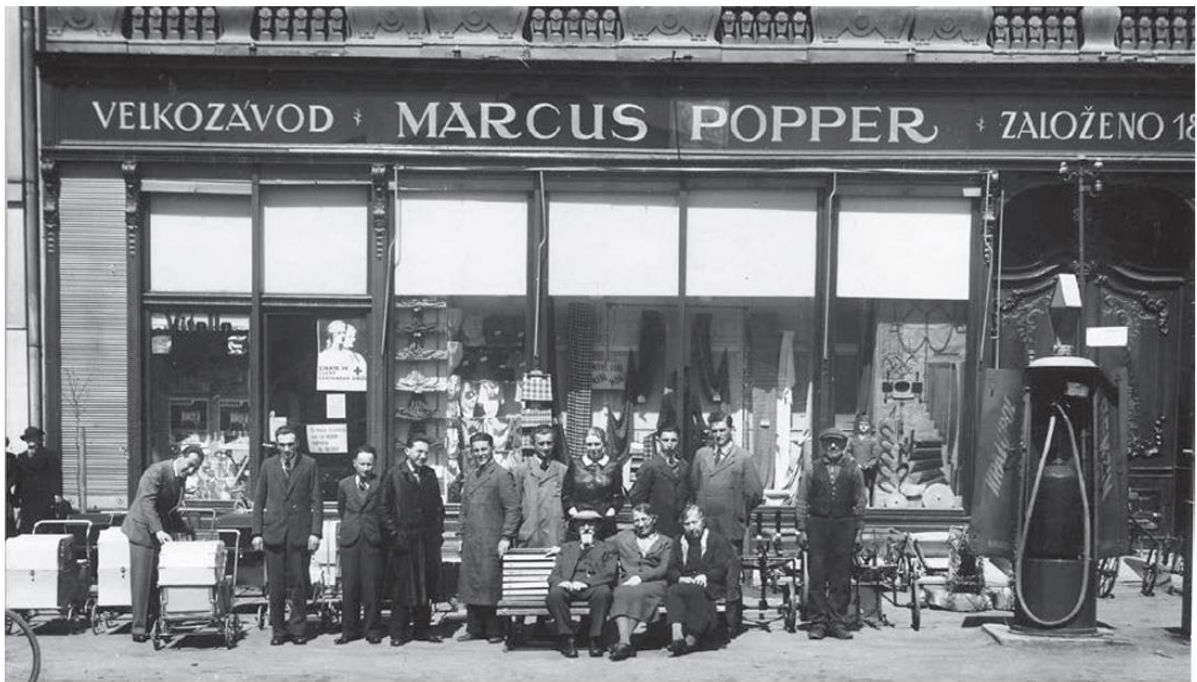
His business company Marcus Popper owned the U Chaloupků inn in Kralovice. After the Poppers left for a concentration camp, the shop was arized and Adolf Hofmann, a former representative of Popper's company in German Brodek, who was a member of the NSDAP, became the tenant and then the

owner. The German gendarmerie took up residence in the building and the commander of the local SS battalion, Lieutenant Colonel Fischer, had an office there. After the end of the war, the house was taken over by the town and from the May Revolution until the end of July 1945 it also served as the headquarters of the district national committee. All members of the Popper family from Kralovice perished in the Holocaust and the memory of this successful business family, whose entrepreneurship was a blessing for Kralovice because they brought many technical and economic innovations to the region, is still in the house No. 30. Its owners have continued the activity of the previous owners of the shop and the house, and thus honour their memory.

The family was doing well, but then the war came. The Poppers were also harassed with all sorts of orders and prohibitions, their trade was confiscated and at the end of January they were called up for transport. The Jews of Kralovice had to come to Pilsen to the assembly point in the Sokolovna, but the largest Kralovice family that was deported to Terezín was the Popper family, who boarded the Pilsen transports on January 18 and 26, 1942.

Štěpánka, Artur and their sons Arnošt and Hanuš were deported to Terezín by transport T. It seems that they could have been together at least for a few weeks in the house on Rathausgasse No. 10 in room 112. Arthur died there on 18 August 1942 at the age of 70. On September 1, the middle Hanus was included in the transport to Riga, which eventually went on to Raasik in Estonia and on to the Kalevi-Liiva sand plain on the Gulf of Finland. We do not know whether he was murdered there like most or later in the Jagala concentration camp. Štěpánka was taken to Birkenau by a Dm transport on September 6, 1943, and was one of the victims of the first wave of killings in the Terezín family camp on the night of March 8-9, 1944. Arnošt remained in Terezín until May 5, 1944, when he died.

Ella, already a widow at that time, joined the transport on 26 January 1942 and went to Terezín with her daughter Helena. Helena died in the ghetto on 19 December 1942, but her mother Ella did not know about it. A month later, on 19 October 1942, she was assigned to the Bw transport to Treblinka and was murdered there.

Popperův obchod na náměstí v Kralovicích 1938. Foto Sklenář

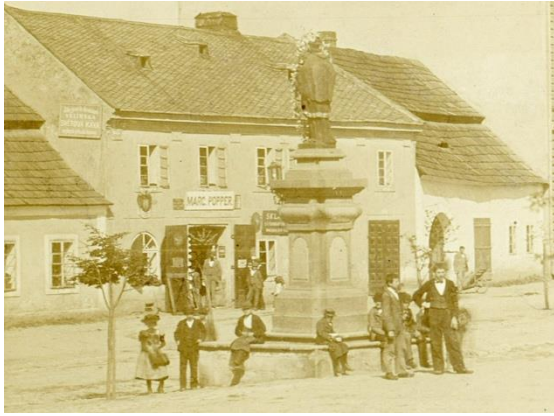
Zleva: Arnold Popper, Štěpánka Popperová, Ella Popperová

Arnošt Popper (vlevo), Hanuš Popper (vpravo)

Pomník Obětem 2. světové války v Kralovicích, na dolní desce jsou uvedena jména všech Popperových z Kralovic, kteří se stali obětmi holocaustu

Dům s čp. 30, který patřil Popperovým i s obchodem

Artur Popper (foto z novin)

Pohlednice (fotky z obchodu Marcus Popper)